

«Утверждаю»
Директор школы
 Г.К.Басова
« 4 » 08 2019г.

Рабочая программа
по родной (марийской) литературе
для учащихся 8 класса
на 2019-2020 учебный год

Рассмотрено на заседании
методобъединения
Протокол № 1
« 31 » 08 2019 г.
Руководитель методобъединения
 С.С.Пирогова

«Согласовано» зам. по УВР
 В.И.Волкова
« 31 » 08 2019 г.

Умылтарымаш.

Сылнымутан литератур мут искусство радамыш пура. Тудо калыкын илен эртыме корныжым, кызытсе илышыжым, йулажым, ойгыжым, куанжым йылме поянлык гоч почын пуа, лудшо енын илыш умылымашыжым кумданда, чонешыже поро койышым шындара: чыным шоя деч, сайым уда деч ойыраш, паша деке кумылан лияш, порылык верч тыршаш туныкта; самырык тукумлан мутын, ойын вийжым шижын мошташ, шочмо йылмым да мут искусствым йораташ, шке шонымым раш умылтарен мошташ корным почеш. Вет каже произведенийын негызше – илыш чын да айдеме коклаше кыл.

Программыш идейно-тематический да сылнылык шотышто ойыртегалт шогышо, тунемше-влакын ийготыштан келшыше произведений-влакым пуртымо. Тыгодым урокышто тунемшаш деч посна шке семын лудаш да канашаш, монгышто лудаш произведений-влак темлалтыт. Нуно урокышто ыштен толмо пашам шуят да тунемше-влакым шуко йодышлан шке семын вашмутым пуаш, шонкалаш, лончылаш, иктешлаш таратат.

Вес ойыртегалт: туныктышо программаш пуртымо произведений-влак кокла гыч келшышыжым ойырен, жапым шке семын палемден кертеш. Но тыгодым паша радам, туныктымо йон, ойлымо да возымо паша-влак коклаште кыл лийшаш.

Программыште произведений-влаклан пуымо умылтарымаш туныктышылан паша радамым палемдаш полша. Тыгодым марий литератур дене кыдалаш школан лукмо шинчымаш стандартым, Марий образовательный учрежденийын кугыжаныш концепцийжым, этнокультурный компонентан учебный план-влакым, кугыжаныш доктриным, методикын йодмыжым шотыш налын пашам ыштыман.

8 класс-влаклан программе концентрический да хронологический принцип-влак негызеш чоналтеш, тушто жанр шот дене кугурак да калык илышым, элыште лийше турло событий-влакым кумдан пален налаш полшышо произведений-влак верым налыт. Программыште тунемше-влакын интересыштым, шинчымаш кукшытыштым, ийготыштым, предметын икшывым ончен-куштымо йодышым шуктен кертмыжым шотыш налме. Тиде классыште материал иктешлен пуалтеш.

8 классыште хронологий радам дене чонымо программе палымым ышта:

- писатель-влакын илыш-корнышт да творческий пашашт;
- иктешлыме семын улыл класслаште тунемме произведений-влак дене;
- тунемме произведенийын общественный да литературный кулешлыкше дене;

- нравственно-эстетический, морально-этический проблеме-влак дене кылдалтше йодыш-влакым келгын лончылен канашыме дене.

Литератур теорий гыч сведений-влак: драме, контраст, интонаций, вымысел; олицетворений, инверсий, риторический йодыш, обращений; лирика, очерк, публицистика; произведенийын чоналтмыже (экспозиций, завязке, действий, кульминаций, развязке, сюжет); юмор, сатир, характеристике.

Наизусть тунемаш произведений-влак:

С.Чавайн «Пеледыш жап» Шабдар Осып «Марий кундемлан»

М.Шкетан «Илыш ужеш (ужаш) Дим.Орай «Чолга шудыр» (ава нерген ужаш)

Календарно-тематическое планирование по марийской литературе в 8 классе.

Количество часов всего 35 часов; в неделю 1 час.

На изучение тем – 25 часов, для развития речи – 6 часов, для внеклассного чтения – 3 часа.

Планирование составлено на основе «Марий литератур программе 5-11 класслан», ГОУ ДПО (ПК)С «Марийский институт образования», 2005г.

Литература:

1. «Марий литератур программе 5-11 класс», Йошкар-Ола, 2005.
2. «Марий литератур: 8 класс» (уч.- хрест.), В.В. Кузнецов, Н.В.Кузнецова., Йошкар-Ола,2008.

Дополнительная литература _____

№	Тема урока	Кол-во ч.	Тип урока	Характеристика деятельности учащегося или виды учебной деятельности	Виды контроля, измерители	Планируемые результаты освоения материала	Дом. задание	Дат про
1.	Сылнымутан литератур нерген умылымаш.	1	У темым тунеммаш	Мутланымаш, лудмаш	Сылнын лудмаш, каласкалымаш	Литературын кулешлыкшым умылымаш.		
	Сергей Григорьевич Чавайн	6						
2.	С. Г. Чавайнын илышыже да творчествыже.	1	У темым тунеммаш	Лудмаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Чавайнын илыш корныжым, Пугачёв восстаний нерген палаш.		
3.	«Акпатыр» драмын идейно-тематический содержанияже	1	У темым тунеммаш	Лудмаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Тема ден идейым раш умылаш, образ-влакым танастарен мошташ		
4.	Драмыште моло образ-влак	1	У темым тунеммаш	Сылнын лудмаш, каласкалымаш,	Йодышлан вашмут,	Драмын геройжо-влаклан характе-		

			творческий паша, планым чонымаш		ристикым пуэн мошташ, контраст	
5.	Драмын чоналтмыже, йылме ойыртеме. Литератур теорий: драме, опер, либретто, арий, хор, образ-характер	1	Иктешлымаш урок	Текст дене паша	Йодышлан вашмут, тест	Драмын сюжетшым умылен, схемым ыштен мошташ
6.	Й.л.п. Драме почеш сочиненийым возымаш	1	Йылме лывыртыме урок	творческий паша, планым чонымаш	Сочиненийым возымаш	
7.	«Пеледыш жап» почеламут. «У элын кушмым, куанен, мый мурем» почеламут	1	У темым тунеммаш Канашымаш	Сылнын лудмаш, каласкалымаш		Наизусть сылнын лудаш тунемаш
8.	С.Г.Чавайнын творчествож почеш иктешлымаш	1	Иктешлымаш урок	Текст дене паша	Викторина	Писательын творчествож-жым сай палаш
9.	Ш.с.л.у. С.Чавайн. «Шылше» ойлымаш	1	У темым тунеммаш Канашымаш	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Содержанийым сай палаш
	Шабдар Осып	2				

10.	Шабдар Осыпын илышыже да творчествоже «Марий кундем почмылан» почеламут	1	У темым тунеммаш Канашымаш	Беседе, сылнын лудмаш	Йодышлан вашмут	Илыш корным сай палаш, поч-тын содержанияжым илыш чын дене кылден мошташ
11.	«Вурс йук» почеламутын идейно-тематический содержанияже	1	У темым тунеммаш Канашымаш	Беседе, сылнын лудмаш	Сылнын лудмаш конкурс	Поч-тым сылнын лудаш тунемаш
12.	Й.л.п. Марий пайрем нерген сочиненийым возымаш	1	Йылме лывыртеме паша	Мутланымаш, творческий паша	Марий пайрем нерген сочиненийым возымаш	
Н.Игнатъев		4				
13.	Н.Игнатъевын илыш корныжо да творчествоже. «Комсомол удыр» повестын идейно-тематический содержанияже	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Писательын илыш корныжым сай палаш, повестын темыж ден идея чын умылаш
14	«Комсомол удыр» повестын содержанияже дене паша	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Повестын содержаниежым лончылен мошташ, огаптян да Анфисан

образыштым
йыжынлен мошташ

15.	Произведенийыште моло герой ден персонаж-влак	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Герой ден персонаж-влакым тушкалан шеледен лончылен мошташ
16.	Повестын чоналтмыже, сылнылык ойыртемыже. Иктешлымаш урок.	1	Иктешлымаш урок	Планым чонымаш,	Тест, викторина	Айдемын пурымашыжым кызытсе жап дене танастарен аклен мошташ
17	Й.л.п.	1	Йылме лывыртыме паша		Сочиненийым возымаш	
	М.Шкетан	3				
18	М.Шкетанын илыш корныжо да творчествыже. «Илыш ужеш» ойлымашын содержанияжыже.	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Писательын илыш корныжым сай палаш, ойлымашын темыжым, идеяжым чын умылаш
19	«Илыш ужеш» ойлымашын		У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Тун герой-влакын пашаштым рашемден

	содержанийже дене паша				мошташ, содержанийым чын умылен каласкален мошташ	
20	Ойлымашын чоналтмыже, сылнылыкше	Иктешлымаш урок	Планым чонымаш,	Тест, викторина	Произведенийым лончылен мошташ	
21	Ш.с.л.у М.Шкетанын мыскара ойлымашыже- влак	Иктешлымаш урок	Текст дене паша	Викторина	Лудмо произв-ым лончылен, калскален мошташ	
В.Сави		1				
22.	В.Сави нерген ой. «Муро орланге» ойлымашын содержанийже,	1	У темым тунеммаш, иктешлымаш	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Ойлымашын йылме ойыртежым ужын мошташ, турло сылнештарыме йон- влакым ужын мошташ
23.	Й.л.п. Фантастика сынан ойлымашым возымаш	1	Йылме лывыртыме паша	беседе	Сочиненийым возымаш	Турло сылнешт.йон- влакын кучылтын, текстым возаш тунемаш
Димитрий Орай		4				

24.	Дим.Орайын илыш-корныжо да творчествыже	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Писательын биографийжым палаш, повестьым путынек лудаш
25.	«Чолга шудыр» повестьын содержанийже дене паша	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Тун геройын образшым лончылен мошташ
26.	Повестьыште моло образ-влак	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Сергейын шуаралт-мыштыже нунын рольышт, ава нерген лирич.отступл.наизусть тунемаш
27.	«Чолга шудыр» повестьын чоналтмыже, йылме ойыртемыже.Литератур герой нерген умылымаш.	1	Иктешлымаш урок	Планым чонымаш, тушкан канашымаш, характерым пуымаш	Тест, викторина	Повестьын сылнылыкшым, чоналтмыжым, ойыртемыжым умылаш
28.	Й.л.п. «Сергей Суворов – марий калыкын патыр эргыже» сочиненийым возымаш	1	Йылме лывыртыме паша		Сочиненийым возымаш	
	Ш.с.л.у .Д.Орай «Родина верч», «Онар калык»		Монгышто лудмаш		Йодышлан вашмут	

29	Г.Алексеев. Писатель нерген ой. “Порт”	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Писательын биографийжым палаш, ойлымашым пугынек лудаш
	Шсл. Г.Алексеев. “Портончыл”, “Ава – кече гае”, “Шошо – пайрем”		Монгышто лудмаш		Йодышлан вашмут	
Осмин Йыван		3				
30.	Осмин Йыванын илыш корныжо да творчествыже. «Шочмо Эл» почеламут.	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Почеламутын сылнылык ойыртежым ужын мошташ, наизусть тунемаш
31.	«Уна» поэмын идейно- тематический содержанийже.	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Сылнын лудаш тунемаш, ужашым наизусть тунемаш
32.	Унайын образше Поэмын лирический сынан улмыжо, ойыртемалтше йылмыже	1	Иктешлымаш урок	Планым чонымаш, тушкан канашымаш, характеристикым пуымаш	Тест, викторина, наизусть	Унайын образше гоч удырамашын вашталт толмо илышыжым ужын мошташ, поэмым лончылаш тунемаш

33.	Й.л.п. Почеламут ден
поэме гыч ужаш-влакым
сылнын наизусть
каласкалымаш	1	Йылме лывыртыме
паша	Беседе	Наизусть
каласклымаш
	Ш.с.л.у. И.Осмин.
«Керебеляк», «Пунчер»,
«Шемшыдан пасу»		Монгышто лудмаш		Йодышлан
вашмут
34.	Иктешлымаш урок	1	Иктешлымаш урок		